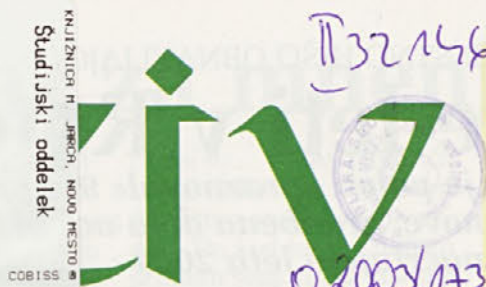

Notranje glasilo Društva Novo mesto * Izhaja štirikrat na leto: marca, junija, septembra in decembra
Urednik Tone Gošnik * Oblikovalec Marjan Moškon
Računalniški stavek in prelom Marko Gošnik
Filmi ŠPES GRAFIKA * Tisk TISKARSTVO OPARA
Uredništvo: IZZIV, Cesarjeva 30, 8000 NOVO MESTO
Rokopisov in fotografij ne vračamo

IZZIV

II 32146/2002

Študijski oddeljek

COBISS

Novo mesto, 30. septembra 2002

Leto II., številka 3

V NEDELJO, 10. NOVEMBRA, GREMO NA VOLIŠČA

Kako bomo volili letos?

Izbirali bomo med kandidati za predsednika republike, za državne svetnike in za svetnike krajevnih skupnosti – Najbolj zanimivo bo v tekmi za župana mestne občine in za svetnike mestnega sveta

Letos bo na Martinovo še posebej slovesno. Na nedeljo, dan pred največjim praznikom vseh zavednih Dolenjcev, bomo na voliščih izbirali novega predsednika države ter nove župane in občinske svetnike. Tudi v krajevnih skupnostih pričakujemo spremembe in nadomestila za tiste, ki so jim po šle moči. Nekoliko v senci letos potekajo priprave na volitve polovice državnih svetnikov, ki jim poteka 5 letni mandat.

Člani društva Novo mesto nimamo svojega kandidata za župana, kar je škoda, zato pa bomo dali svoj glas tistemu, ki bo ustavil samopašno in škodljivo politiko razpolaganja s prostorom, obvaroval brežine reke Krke in zelenice pred pokvarjenimi urbanisti, pohlepni interesi brezobzirnega kapitala in vrnil mestu življenje.

Ker Društvo Novo mesto ne verjame in ne zaupa političnim strankam, da to znajo in hočejo, bomo tudi letos dejavno nastopili na volitvah v svet Mestne občine Novo mesto. Do sedaj sta naše interese zastopala dva svetnika, pa vse tako kaže, da je bil njun glas pogosto prešibak.

Zato gremo na volitve z jasno namero, da okrepimo svojo prisotnost s še kakšnim svetnikom, ki bo prispeval k večji odmevnosti društvenih interesov. Na volitvah bomo nastopili s celotno listo, na kateri bo

32 uglednih članov društva in prijateljev Novega mesta.

Kandidiranje in dajanje podpore za »civilne«, nestrankske liste poteka podobno kot za politične stranke, lista in zaporedje

kandidatov na njej pa bosta določena v skladu z našimi pravili. Kolikor več podpore bomo dobili toliko več mandatov bomo osvojili, v svet pa bodo napredovali naši kandidati po zaporedju na listi.

Na volitvah lahko glasujemo le za eno listo, sicer bodo glasovnice neveljavne. Glasovali bomo »za« listo Društvo Novo mesto, če pa bomo hoteli koga izmed naših kandidatov še posebej podpreti, mu lahko namenimo

Nadaljevanje na 2. str.

ZA DENAR SE VSE DOBI

Upravi ni mar mnenje ljudi

V imenu Društva Novo mesto sem dolžan pojasniti številnim Novomeščanom, ki so mene kakor tudi druge člane Upravnega odbora Društva Novo mesto v zadnjem času spraševali, zakaj društvo nič ne ukrene proti gradnji na brežini reke Krke med Kandijsko cesto in vodotokom Krke na kraju, kjer je stala prej kovinarska delavnica.

Društvo Novo mesto je dobilo informacijo, da je firma Brik, d. o. o., Koper, dobila lokacijsko dovoljenje za gradnjo poslovno stanovanjskega objekta na zgoraj omenjenem mestu, ko je bilo to lokacijsko dovoljenje že pravnomočno. Pred tem nismo imeli »dostopa« do podatkov upravnega spisa, ker društvo nima položaja stranke v takem postopku,

upravni organi v Novem mestu pa so očitno smatrali,

Vabimo vas, da podprete listo kandidatov Društva Novo mesto za svetnike Sveta Mestne občine Novo mesto tudi z denarnim prispevkom na račun:

Društvo Novo mesto – za volilno kampanjo
št. transakcijskega računa:
02970-0253219829

da je bolj koristno, da o nameravani dovolitvi lokacije tega društva ne obveščajo (če so že hoteli tako dovoljenje za vsako ceno izdati). Zato je društvo takoj, ko je za lokacijsko dovoljenje izvedelo, poslalo apel županu Mestne občine Novo mesto dne 20. 5. 2002, v katerem je izrecno navedlo, da »do gradnje objekta na tej lokaciji ne bi smelo priti ... obstoječi objekt bi bilo potrebno podreti in zemljišče nameniti v javno dobro mestu ... (pristop k vodi, čolnarna, odpiranje pogledov na Breg in Kapitelj, ure-

Nadaljevanje na 3. str.

Novomeška podružnica Delavske hranilnice d.d. iz Ljubljane na Glavnem trgu 22 je nedvomno tehten prispevek k ohranjanju življenja v starem mestnem jedru. Potem bodo tudi ozke mestne ulice bolj živahne.

Prva uprava Ustanove za Narodni dom

V skladu z ustanovno listino Ustanove za obnovno in oživitve Narodnega doma sta soustanovitelja MO Novo mesto in Društvo Novo mesto imenovala člane prve uprave Ustanove:

Dr. Antona Starca, Martino Vrhovnik, Mojco Novak, Jožeta Derganca, Marjana Moškona, Jova Grobovška in Antona Škerljaja.

Javnim zahtevam za neokrnjen pogled na stari Breg in rešitev Krkinih brežin v Kandiji odgovorni niso hoteli prisluhniti...

Čez dve leti v Rotovžu

Novomeški Rotovž je poleti »praznoval« 97-ti rojstni dan – Zdaj so se lotili obnove, gradbena dela naj bi končali spomladi, vselitev pa načrtujejo leta 2004

»Praznovanje« je bolj praznjenje, saj je v častitljivem poslopiju zasedenih vse manj prostorov, ki bi služili kakšni mestni koristi. V začetku meseca pa je župan dr. Tone Starc podpisal z direktorjem gradbenega podjetja Pam Alešem Plavcem pogodbo o obnovi mestne hiše.

Novomeški Rotovž so zgradili leta 1905 za potrebe mestne uprave in hr-

nilnice, ki sta se naselili v prvem in drugem nadstropju, v pritličju pa so gospo-

dovali policijska stražarnica, sodnijska služba in mestni zapori. Po drugi svetovni vojni je v njej še delovala občinska uprava, potem pa so se vrstili drugačni uporabniki, od mestnih pa samo še skupnost krajevnih skupnosti.

Po ustanovitvi mestne občine Novo mesto je zamisel o preselitvi županstva v Rotovž ponovno oživila. Najmanj trije župani so se zasklinjali, da se bodo s svojo komoro nastanili v mestni hiši, pa nič – no, zdaj se je vsaj premaknilo! Končno gre tudi za prizadevanja, da staro mestno jedro ne bi popolnoma izumrlo, kot je ob podpisu pogodbe povedala direktorica novomeške občinske uprave Mojca Novak.

Ob tem so se v zadnjem času lotili urejanja nekaterih ulic, obnove Narodnega doma, načrtovanja nove tržnice in prometa v središču mesta, obnove starih pro-

po novem 26. bodo volili nove člane svetov KS.

Vsekakor bo več zanimanja za volitve županov. Za novomeško občino so imena kandidatov v glavnem že znana, ker pa traja vlaganje in podpisovanje podpor kandidatov še vse do sredine meseca oktobra, lahko pride še do kakšnega presečenja. Kandidature lahko podajo stranke ali civilna združenja oziroma lahko nastopajo kandidati kot samostojni, neodvisni kandidati. Razlike so v podpori kandidaturam, saj politične stranke prijavijo svoje kandidate neposredno, nestranski kandidati pa morajo zbrati določeno število podpore. Pri nas je, glede na število volilcev, potrebno zbrati 200 podpisov. Praviloma imajo nestranski kandidati tudi težje delo na volitvah.

Če se vrnemo k volitvam v svet Mestne občine pa nastopijo razlike po volitvah. Medtem ko »prave« politične stranke za svoja svetniška mesta lahko iz proračuna prejema mesečno »podporo« (do sedaj 30 tolarjev glede na dobljeni glas na prejšnjih volitvah.), vsega tega za civilne liste in nestranskih kandidatov ni. Ustavno sodišče je nekoč ugotovilo, da se društva financirajo »na drugačne načine«, kar bi lahko pomenilo, da tega denarja ne potrebujemo. To seveda ni res. Mesečno je tako padlo v strankino blagajno od 13.650 SIT za enega svetnika pa vse do 125.880 SIT za tisto stranko, ki je imela največ svetnikov. Na mesec skoraj 400 tisočakov za vse stranke! Tudi s tega vidika je za občane ceneje, če glasujejo za nestransko združenje, na primer za Društvo Novo mesto. Denar, ki ga bo tako prihranil občinski proračun, bo zagotovo bolj koristno porabljen!

Na primer za Narodni dom.

MATJAŽ VERBIČ

Novo mesto

Ponosno je zagospodoval novi Rotovž na mestnem trgu – zadaj Božji grob na vrhu Grma (razglednica iz prvih let prejšnjega stoletja)

storov Knjižnice Mirana Jarca in podobno.

V obnovljeni Rotovž, kjer bo na voljo 565 metrov uporabnih površin, se bosta preselila župan in občinski svet s svojimi službami, na voljo pa bo tudi dvorana za poslovne priložnosti, kot so sprejemi uglednih gostov in zaslužnih občanov.

Prilicje je arhitekt Bojan

Skrt iz Arhitektona namenil turistično informacijskemu središču in tajništvu s sprejemnim prostorom. V prvem nadstropju bosta 40-sedežna sejna dvorana in tajništvo občinskega sveta, v drugem bo županova pisarna s tajništvom in vodjo kabineta, v tretjem pa balkon za goste nad županovo pisarno in prostori za arhiv.

Gradbeni del obnove Rotovža bo občino stal 82 milijonov, za opremo pa bo treba odšteti še nadaljnjih 170 milijonov. Upajo, da se bodo lahko preselili prej, ko bo Rotovž star sto let – prva slavnostna seja mestnega sveta v novem poslopiju je bila namreč 18. avgusta 1905.

MIM

Upravi ni mar za mnenje ljudi

Nadaljevanje s 1. strani

vinarske delavnice in začetka gradnje novega objekta. Zato je poslalo Ministrstvu za okolje, prostor in energijo Republike Slovenije obraslozelo vlogo s predlogom, da po nadzorstveni pravici v skladu z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku odpravi ali pa razveljavi izdano lokacijsko dovoljenje. Ministrstvo je odgovorilo po dobrih treh tednih od prejema te vloge ne da bi si na terenu kakorkoli ogledalo dejansko stanje, da pobuda ni utemeljena. To svojo odločitev je ministrstvo utemeljilo tako, da je odgovorilo na posamezne argumente Društva Novo mesto takole:

□ Društvo je navedlo, da pred izdajo lokacijskega dovoljenja ni bilo pridobljeno dovoljenje, ki ga predpisuje Zakon o varstvu okolja, ker gre v zadevi za poseg v vodno zemljišče, Ministrstvo pa odgovarja: »Iz... citiranih odločb in lokacijske dokumentacije ... ni mogoče ugotoviti ali gre v danem primeru res za vodno zemljiš-

če, saj so... vodna zemljišča struge in korita z brežinami do višine srednje letne vode... Do kod torej v danem primeru sega višina srednje letne vode... iz omenjenih podatkov ni razvidno in torej dejansko stanje s tem v

□ Društvo je navedlo, da pred izdajo lokacijskega dovoljenja ni bilo pridobljeno dovoljenje, ki ga predpisuje Zakon o varstvu okolja, ker gre v zadevi za poseg v vodno zemljišče, Ministrstvo pa odgovarja: »Iz... citiranih odločb in lokacijske dokumentacije ... ni mogoče ugotoviti ali gre v danem primeru res za vodno zemljiš-

voljenje samo v primeru, če bi bil materialni zakon »očitno« kršen, česar pa v konkretnem primeru ne morejo ugotoviti.

Spoštovani bralci, sami se boste morali odločiti ali vas bo zadovoljila pisarniško suhoparna obrazložitev Ministrstva za okolje, prostor in energijo, ki je ni podpisal niti minister, niti kateri koli od sekretarjev na ministrstvu ali pa vas bo prepričalo dejstvo, da vam pred očmi raste železo betonski kolos na ožini med reko Krko in Kandijsko cesto, ki bo nesorazmerno daljši in višji kot je bil prejšnji objekt, oblika strehe pa bo odstopala tudi od vseh drugih stavb v Novem mestu. Glede starega objekta pa smo upali, da se bo sčasoma tako sam podrl in bo na Mestni občini v Novem mestu toliko zavzetosti za to mesto, da bo brežine reke Krke namenila Novomeščanom, ne pa kateri koli firmi, ki ima kapital, s katerim lahko pride do takega objekta na taki lokaciji.

Zal nismo uspeli. V Društvo Novo mesto imamo mirno vest zaradi tega, ker smo dejansko storili vse, kar se v okviru civiliziranih in pravnih norm lahko stori, ali pa bo imela tako mirno vest uprava, ki je priorjerna last, opisa) vendar pa se v zvezi s tem zastavlja vprašanje kdo je lastnik zemljišča na katerega sega omenjeni balkon saj tega prvo stopni organ ni ugotavljal (lahko pa bi bil npr. lastnik tega zemljišča tudi investitor), torej je dejansko stanje v zvezi s tem zopet nepopolno ugotovljeno...«

□ Društvo Novo mesto je izrecno ugovarjalo tudi temu, da se s predlagano gradnjo onemogoča dostopnost in prehodnost brežine vzdolž novo predvidenega objekta. Ministrstvo odgovarja: »... drugo stopni organ niti iz omenjene dokumentacije ne more zaključiti, da bo s predlaganim objektom dostopnost in prehodnost brežine reke Krke vzdolž predvidenega objekta onemogočena.«

Kljub vsem tem ugotovitvam, da je bil postopek pred Upravo enoto v Novem mestu »šlampast« in da bistvene okoliščine o dejanskem stanju sploh niso bile ugotovljene, pa se je Ministrstvo postavilo na stališče, da bi lahko odpravilo ali razveljavilo lokacijsko do-

Let tako bo občina res »od občanov in za občane«

Ker je za objavo predvolilnega sporočila Društva Novo mesto, ki ga bomo poslali vsem gospodinjstvom, še nekaj časa, vabimo vse člane in prijatelje Društva, naj sporočijo svoje dopolnilne ali spremeni-valne predloge na naslov uredništva IZZiVa, Cesarjeva 30, 8000 NOVO MESTO.

□ Društvo je navedlo, da pred izdajo lokacijskega dovoljenja ni bilo pridobljeno dovoljenje, ki ga predpisuje Zakon o varstvu okolja, ker gre v zadevi za poseg v vodno zemljišče, Ministrstvo pa odgovarja: »Iz... citiranih odločb in lokacijske dokumentacije ... ni mogoče ugotoviti ali gre v danem primeru res za vodno zemljiš-

□ Društvo je navedlo, da pred izdajo lokacijskega dovoljenja ni bilo pridobljeno dovoljenje, ki ga predpisuje Zakon o varstvu okolja, ker gre v zadevi za poseg v vodno zemljišče, Ministrstvo pa odgovarja: »Iz... citiranih odločb in lokacijske dokumentacije ... ni mogoče ugotoviti ali gre v danem primeru res za vodno zemljiš-

Za upravni odbor predsednik: ANTON ŠKERLJ

ZAKAJ GREMO NA VOLITVE S SVETNIŠTVO KANDIDATOV ZA SVETNIKE

Občina je od občanov in za občane!

Objavljamo osnutek predvolilnega sporočila volivcem o ciljih, za katere si bomo prizadevali v Društvu in v Svetu mestne občine Novo mesto

pešpoti, kolesarskih poti, otroških igrišč, športnih in rekreacijskih objektov,

♦ za ustanovitev univerze v Novem mestu,

♦ za ustanovitev stalnega gledališča v Novem mestu,

♦ za ukrepe, ki bodo zmanjševali obremenjevanje okolja in prispevali k izboljšanju zatečenega stanja (varstvo voda, zmanjševanje hrupa, ravnanje z odpadki, kakovost zraka),

♦ za pospešeno reševanje prometnih, energetskih ter drugih oskrbnih sistemov, ki povzročajo dolenjškemu in novomeškemu gospodarstvu dodatne skrbi in stroške ter otežujejo bivanje v tem prostoru,;

♦ za čimprejšnjo dograditev dolenjškega kraka avtoceste z dvema priključkoma Novega mesta na avtocesto,

♦ za posodobitev železniških povezav in objektov,

♦ za zgraditev zadostnih energetskih in telekomunikacijskih povezav;

♦ kulturno, športno in zabavno udelestvovanje ter zdrave oblike življenja,

♦ primerno varnost starejšim občanom, oskrbo ter možnost izobraževanja in kulturnega udelestvovanja v tretjem življenjskem obdobju,

♦ ljudem s posebnimi potrebami (invalidom) urejanje njihovih posebnih problemov za lažje premagovanje njihovih življenjskih težav;

♦ za učinkovito varstvo, vzdrževanje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine, tako značilne za Dolenjsko, našo občino in Novo mesto, ter tudi na tem graditi kulturno in turistično ponudbo mesta in občine, kar pomeni:

♦ nadaljevati prizadevanja za prenavo, urejanje in oživljanje zgodovinskega mestnega jedra Novega mesta ter pri tem namenjati še posebno skrb prenovi Rotovža, Narodnega doma, območja gradu Grm, urejanju talnih površin, pročelij, ulični opremljenosti in urejanju prometa v mestnem jedru,

♦ ohranjanje značilnosti dolenjških vinskih gor in kulturno krajino,

♦ uveljavljati ukrepe za večje varstvo primestnih gozdov in zelenih površin mesta,

♦ nadaljevati postopke za ustanovitev krajinskega parka Gorjanci;

znamke »cvček«,

♦ zagotavljanje pogojev za delovanje in financiranje regionalnih ustanov,

♦ oblikovanje pokrajine s sedežem v Novem mestu in uveljavljanje izrazitejše vloge Novega mesta kot regionalnega središča v upravnem, gospodarskem in verskem pogledu (ško-lijca);

9.

za zadosten vpliv javnosti na oblikovanje in sprejemanje tistih rešitev, ki zadevajo najširši krog občanov;

10.

da bodo strokovne javne službe ravnale učinkovito, zakonito in strokovno ter kritično obravnavale ugotovljena neskladja, sprejemale pobude in predloge občanov ter dejavnikov civilne družbe, kot tudi hitreje prilagajale občinske predpise spremenjenim razmeram in potrebam občanov.

Prvi tisočaki so že na računu

Pozivu predsednika Škerlja so se najbolj zvesti mestu že odzvali – Z vložki Mestne občine, Društva Novo mesto ter prispevki Društva upokojencev Novo mesto in posameznikov je na računu že skoraj dva milijona in pol tolarjev

Na občnem zboru letos februarja smo sklenili, da bomo člani Društva Novo mesto prispevali vsak po vsaj 1000 tolarjev na račun Ustanove za obnovo in oživitve Narodnega doma v Novem mestu. Predsednik Društva Tone Škerlj in župan Mestne občine Novo mesto Tone Starc sta tudi pri notarju že pred počitnicami podpisala listino o ustanovitvi sklada in jo poslala Ministrstvu za kulturo, ki je pristojno za odobritev. Pri Upravi Mestne občine smo izvedeli, da je odločba Ministrstva zgolj formalnost, zato je naše Društvo v sklad Ustanove že vplačalo dogovorjeni znesek 150 tisoč tolarjev. Prav tako je na transakcijski račun Ustanove plačala Mestna občina Novo mesto obljubljeni milijon tolarjev.

Da ne bi na februarski sklep pozabili, je Upravni odbor Društva na avgustovski seji sklenil naprositi vse naše članice in člane, naj po možnostih simbolično prispevajo v blagajno Ustanove vsak po 1000 tolarjev. Znesek seveda ni omejen, pa tudi ponovno nakazilo ne ...

Predsednik Škerlj je v pismu članstvu pozval k sodelovanju in že v nekaj dneh se je na računu zbral kar če-

den znesek. Upravni odbor Ustanove bo sicer pripravil posebna priznanja vsem darovalcem in tudi sicer poskrbel za trajno in poimensko zabeležko vseh prispev-

Narodni dom oživlja

Mestna občina Novo mesto je razen osnovnega vložka za ustanovitev Ustanove za obnovo in oživitve Narodnega doma namenila dobrih 11 milijonov tolarjev tudi za prvi korak obnove. Začasno so uredili pritličje, v katerem bodo v večjem prostoru levo od vhoda postavljali občasne razstave in prirejali različna kulturna srečanja in predstave, desno pa bo prostor za sedež uprave Ustanove za obnovo in soba za sestanke. Dokler ne bo uresničena celotna obnova, bo spodnjo etažo upravljalo vodstvo Dolenjskega muzeja. V Društvu Novo mesto pa nas veseli tudi izid našega dolgoletnega prizadevanja za oživitve Narodnega doma, saj je prav naša pobuda naletela na razumevanje Mestne občine in meščanov sploh.

kov, za prvo silo in spodbudo drugim pa bomo objavili imena prvih dobrotnikov. Želimo dobiti čim bolj množično podporo Novomeščanov in seveda vseh, ki se zavedajo izjemnega pomena prvega Narodnega doma na Slovenskem, saj bomo lahko tako z več korajže zaprosili za pomoč tudi podjetja in državo.

Svoje prispevke lahko nakazujejo darovalci na transakcijski račun številka 02970-0092436024 pri NLB, d.d. Divizija Dolenjska. Kot namen nakazila naj napišejo Za Narodni dom, prejemnik pa je Ustanova za obnovo in oživitve Narodnega doma.

MIM

Obiščite nas

na spletnih straneh Društva Novo mesto:

www.drustvo-novo-mesto.si
kandidati za svetnike,
program Društva,
organi, zgodovina

PAVČIČEVA VILA JE NAPRODAJ

Priložnost za javno korist

Novomeška društva pravzaprav nimajo nobenega ustreznega prostora za delovanje, se pravi za izvajanje dejavnosti, največkrat celo za sestanke vodstev ne. Pa vendar je v mestu kar nekaj poslopij, ki prazna samevajo ali pa so iz takih ali drugačnih vzrokov svojemu položaju in zmogljivostim neustrezno naseljena.

Ob zadnjem obisku ljubljanskih Novomeščanov pod vodstvom Bogdana Osolnika, ko so se sprehodili od Gosposke do Miklavža na Gorjancih, je bila med izletniki tudi gospa Vera Rihar iz Rožne doline.

Med prijetnim klepetom s predstavniki našega Društva in podžupanom Mestne občine Adolfom Zupanom po kosilu v planinskem domu Vinka Padersiča-Batreje je povedala, da je kot osmošolka novomeške gimnazije za seminarsko nalogo pobrskala po arhivih, prisluhnila pripovedovanjem in uporabila pridobljeno šolsko znanje ter pred dobrimi 63-imi leti pod mentorstvom profesorja Frančka Veselka napisala dobrih 10 strani branja z naslovom »Novo mesto v prejšnjih stoletjih«.

No, takrat se je mlada gosposkična Vera pisala Paučič, meščani pa so vedeli, da je doma v vili pod Marofom. Zdaj je že dolgo ljubljanska Novomeščanka, v njeni hiši

Vera Paučič-Rihar letos junija na Gorjancih

zraven poslopija novomeške občine pa lahko vsaj na pogled od zunaj, mirno zapišemo, da se ne dogaja nič kaj posebno zanimivega.

Hiša je že po svojem videzu za današnji čas nekaj posebnega, razen tega pa stoji na zelo opaznem in zraven občine tudi uglednem mestu. Kot nalašč za javno korist, pa naj bi že služila kakšnemu premožnejšemu društvu ali pa turistični ponudbi, saj premoremo v Novem mestu en sam hotel.

Skratka, gospa Vera Paučič-Rihar bi bila pripravljena hišo prodati, na mestu in meščanih pa je, ali jo bomo znali umno izkoristiti!

MIM

Paučičeva vila s posebnim videzom in krasnim vrtom je nedvomno ena izjemnih novomeških hiš (Foto: M. Moškon)

Naslov prejemnika

izziv